

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
Δ/ΝΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Ταχ. Δ/ση : Αριστοτέλους 17
Τ.Κ. : 104 33 Αθήνα
Τηλέφωνο : 2132161426
2132161433
2132161428
2132161429
E-mail : tke@moh.gov.gr

ΕΠΕΙΓΟΝ

Αθήνα, 12-5-2026

Αρ. Πρωτ.: 14539

ΠΡΟΣ: ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Δ/ση Κοινοβουλευτικού
Ελέγχου
Τμήμα: Ερωτήσεων

ΘΕΜΑ: Απάντηση σε ερώτηση Βουλευτή

Σε απάντηση της με αρ. **4144/26-3-2026** ερώτησης, που κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων από το Βουλευτή κ. Α. Ρακοβαλή, με θέμα *«Διαχρονική εγκατάλειψη κατοικημένων περιοχών της Δυτικής Θεσσαλονίκης-Κίνδυνοι για τη δημόσια υγεία, την ασφάλεια, την οικογένεια και την ανθρώπινη αξιοπρέπεια»*, για θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Ο Εθνικός Οργανισμός Πρόληψης και Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων (ΕΟΠΑΕ) ιδρύθηκε ως **νομικό πρόσωπο μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα**, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 5129/2024, στον οποίο **εντάσσονται όλοι οι -έως τώρα- αναγνωρισμένοι φορείς και προγράμματα αντιμετώπισης των εξαρτήσεων** ήτοι, ο ΟΚΑΝΑ, το ΚΕΘΕΑ, από το Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής (ΨΝΑ) η Μονάδα Απεξάρτησης από τα Ναρκωτικά «18ΑΝΩ», η Μονάδα Απεξάρτησης από το Αλκοόλ, η Μονάδα Σωματικής Αποτοξίνωσης - ΔΕΤΟΧ, από το «Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης του Ενιαίου Γενικού Νοσοκομείου «Γ. Παπανικολάου» το «Πρόγραμμα Εναλλακτικής Θεραπείας Εξαρτημένων Ατόμων «ΑΡΓΩ»», το Τμήμα Αποκατάστασης Τοξικοεξαρτημένων «ΙΑΝΟΣ», η Μονάδα Απεξάρτησης από Αλκοόλ, Φάρμακα και Τυχερά Παιχνίδια, από το Γενικό Νοσοκομείο Ιωαννίνων «Χατζηκώστα» το «Πολυδύναμο Κέντρο αντιμετώπισης της κρίσης των χρηστών Ναρκωτικών και Αλκοολισμού» και από το Γενικό Νοσοκομείο Κέρκυρας «Αγ. Ειρήνη» η Μονάδα Απεξάρτησης «Διάπλους». Η λειτουργία του ΕΟΠΑΕ άρχισε την 01 Φεβρουαρίου 2025.

Ο ΕΟΠΑΕ αποτελεί **εγκεκριμένο οργανισμό πρόληψης, μείωσης της βλάβης, θεραπείας, απεξάρτησης και επανένταξης** και εγκεκριμένο οργανισμό για την εφαρμογή της Εθνικής Στρατηγικής για την Αντιμετώπιση των Εξαρτήσεων και για την υλοποίηση του Εθνικού Σχεδίου Δράσης κατά των Εξαρτήσεων, εποπτεύεται από το Υπουργείο Υγείας και παρέχει **δημόσιες και δωρεάν υπηρεσίες** σε όλο τον πληθυσμό, **χωρίς εξαιρέσεις**.

Σύμφωνα με το άρθρο 54 *«Ίδρυση και εποπτεία μονάδων αντιμετώπισης εξάρτησης από φορείς πλην των εγκεκριμένων οργανισμών πρόληψης, θεραπείας,*

απεξάρτησης και επανένταξης – Τροποποίηση άρθρου 58 ν. 4129/2013» του ν. 5129/2024, η αντιμετώπιση της εξάρτησης διακρίνεται σε **τέσσερις (4) βαθμίδες**:

α) την **πρόληψη**, β) την **άμεση πρόσβαση και μείωση της βλάβης**, γ) τη **θεραπεία και απεξάρτηση** και δ) την **κοινωνική επανένταξη**.

Με τη λειτουργία του ΕΟΠΑΕ καθιερώνεται ένα **ενιαίο σύστημα λειτουργίας**, εξασφαλίζοντας την **παροχή όλων ανεξαιρέτως των διαθέσιμων θεραπευτικών επιλογών** απεξάρτησης, με διατήρηση του **θεραπευτικού πλουραλισμού**, για την **ολιστική αντιμετώπιση των πάσης φύσεως εξαρτήσεων και εθισμών**.

Με τον ΕΟΠΑΕ λειτουργεί στην χώρα, αλλά και ειδικά στη Θεσσαλονίκη, ένα **ολοκληρωμένο δίκτυο υπηρεσιών** που καλύπτουν όλους τους πυλώνες και βαθμίδες δραστηριοποίησης του Οργανισμού και **εστιάζουν σε όλες τις επιμέρους ομάδες ατόμων με προβλήματα εξάρτησης από παράνομες ή νόμιμες ουσίες ή άλλου τύπου εξαρτητικές συμπεριφορές ή εθισμούς**, καθώς και **σε ειδικές ομάδες του πληθυσμού που έχουν αυξημένες και ιδιαίτερες ανάγκες**, όπως είναι οι **έφηβοι και νεαροί ενήλικες, οι γυναίκες, οι άστεγοι, οι πρόσφυγες, οι μετανάστες κ.α.**

Συγκεκριμένα, **στη Θεσσαλονίκη λειτουργούν 37 δομές και υπηρεσίες** πρόληψης των εξαρτήσεων, έγκυρης ενημέρωσης και έγκαιρης παρέμβασης, μείωσης της βλάβης, υποδοχής, πρωτοβάθμιας φροντίδας και φαρμακευτικής αντιμετώπισης των εξαρτήσεων, σωματικής αποτοξίνωσης και απεξάρτησης, κοινωνικής επανένταξης, εκπαίδευσης, ενδυνάμωσης, υποστήριξης της οικογένειας και νομικής συμπαράστασης κ.α. **για ενήλικες, εφήβους και νέους, γυναίκες αλλά και για κρατούμενους και αποφυλακισμένους με προβλήματα εξαρτήσεων**, στη βάση της ολιστικής προσέγγισης και της κάλυψης όλων των αναγκών. Ειδικότερα στη Θεσσαλονίκη λειτουργούν σήμερα οι κάτωθι δομές:

- Τμήμα Πρόληψης και Ενημέρωσης
- Συμβουλευτικό Κέντρο
- Πολυδύναμο Κέντρο Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων
- Μονάδα Υποδοχής και Θεραπευτικής Ένταξης
- Μονάδες Ολοκληρωμένης Θεραπείας της Εξάρτησης
- Εξωτερικό Ιατρείο Συνταγογράφησης
- Μονάδα Απεξάρτησης από το αλκοόλ και νόμιμες εξαρτήσεις
- Θεραπευτικές Κοινότητες
- Μονάδα Απεξάρτησης εξωτερικής παρακολούθησης
- Μονάδα Διπλής Διάγνωσης
- Κέντρο Σωματικής Αποτοξίνωσης
- Μονάδα Εφήβων
- Υπηρεσίες Άμεσης Κοινωνικής Παρέμβασης
- Κέντρα Ημέρας/ Δομές Φιλοξενίας
- Κινητή Μονάδα Παρέμβασης - Ομάδες Streetwork
- Κινητός Χώρος Εποπτευόμενης Χρήσης
- Τηλεφωνική Γραμμή Ψυχολογικής Υποστήριξης
- Μονάδα Κοινωνικής Επανένταξης
- Μονάδα Κοινωνικής Ένταξης και Νομικής Συμπαράστασης

- Συνδυαστική Μονάδα Εντατικής Ψυχοκοινωνικής Υποστήριξης και Κοινωνικής Επανάταξης
- Παραγωγικές Μονάδες
- Πρόγραμμα Υποστήριξης Οικογένειας και Γονεϊκής Στήριξης
- Συμβουλευτικό Κέντρο Κρατουμένων
- Θεραπευτική Κοινότητα εντός Σωφρονιστικού Καταστήματος
- Κέντρο Υποδοχής και Επανάταξης Αποφυλακισμένων
- Πρόγραμμα Υποστήριξης Οικογένειας και Γονεϊκής Στήριξης Κρατουμένων

Σχετικά με την κατάσταση στην Δυτική Θεσσαλονίκη, στην οποία αναφέρεται η ως άνω σχετική ερώτηση, ο Οργανισμός **επιλαμβάνεται συστηματικά και παρεμβαίνει εντατικά με τη συνεργασία των Δομών Άμεσης Πρόσβασης και Μείωσης της Βλάβης του ΕΟΠΑΕ στη Θεσσαλονίκη** και συγκεκριμένα της Κινητής Μονάδας Παρέμβασης-streetwork Θεσσαλονίκης, του Κινητού Χώρου Εποπτευόμενης Χρήσης (ΧΕΧ) Θεσσαλονίκης, του Κέντρου Ημέρας Βραχείας Φιλοξενίας και των Παραρτημάτων Κέντρου Ημέρας σε περιοχή Βαρδάρη και Δήμο Αμπελοκήπων Μενεμένης.

Οι υπηρεσίες αυτές απευθύνονται σε άτομα που κάνουν ενεργή χρήση ψυχοδραστικών ουσιών και δεν συμμετέχουν σε οργανωμένο θεραπευτικό πρόγραμμα, καθώς επίσης **στοχεύουν στην προσέγγιση και την παροχή βοήθειας** σε αυτά, κυρίως γιατί δεν αναγνωρίζουν το πρόβλημά τους και δεν έχουν αναπτύξει κίνητρο προκειμένου να ενταχθούν σε αυτά. **Πολλοί από τους ωφελούμενους** αυτών των υπηρεσιών **βρίσκονται σε συνθήκες αστεγίας ή διαβιούν σε ιδιαίτερα επισφαλές περιβάλλον**. Οι ιδιαίτερες αυτές συνθήκες ζωής, σε συνδυασμό με την ενεργή χρήση ουσιών, ενδέχεται να οδηγήσουν σε εκδήλωση αντικοινωνικών ή αντισυμβατικών συμπεριφορών που είτε ενέχουν στοιχεία παραβατικότητας, είτε καθιστούν δυσχερή την ένταξή τους σε οργανωμένο πλαίσιο λειτουργίας. **Οι δομές Μείωσης της Βλάβης λειτουργούν με γνώμονα την αποδοχή χωρίς προϋποθέσεις και ελάχιστα κριτήρια ένταξης**, προκειμένου να διασφαλίζεται η παροχή βασικών υπηρεσιών υγείας, υποστήριξης και φροντίδας στους πιο ευάλωτους πληθυσμούς. Το πλαίσιο παροχής υπηρεσιών έχει ως **πρώτο και κύριο μέλημα την φροντίδα** για την **κάλυψη των όποιων αναγκών** έχει ο πληθυσμός στόχος, καθώς επίσης και την **ανάπτυξη σχέσης εμπιστοσύνης και θεραπευτικής σχέσης** για την υποστήριξή του και την περαιτέρω διασύνδεσή του με υπηρεσίες και θεραπευτικά προγράμματα.

Ειδικότερα, καθημερινά και σε εντατικό βαθμό **κλιμάκια επαγγελματιών streetwork** πραγματοποιούν συντονισμένες και επαναλαμβανόμενες παρεμβάσεις πρωινές, απογευματινές και νυχτερινές ώρες, επτά (7) ημέρες την εβδομάδα, σε συγκεκριμένα σημεία της Δυτικής Θεσσαλονίκης (Δενδροπόταμο, Μενεμένη- Γιαννιτσών, Κορδελιό, Εύοσμο, Χαλκηδόνα, Ευζώνων). Οι ομάδες streetwork» μέσω παρεμβάσεων στο πεδίο, σε χώρους και σημεία συνάθροισης ενεργών χρηστών στη Θεσσαλονίκη και με την άμεση επαφή και το χτίσιμο σχέσεων εμπιστοσύνης μαζί τους **κατά το 2025**, πραγματοποίησαν **30.655 επαφές**, και το **1ο 3μηνο του 2026** έχουν ήδη φτάσει τις **8.592 επαφές**. Κατά το **2025** διανεμήθηκαν **225.162 σύριγγες** και **9.621 προφυλακτικά**, ενώ κατά το **1ο 3μηνο του 2026** έχουν διανεμηθεί **64.209 σύριγγες** και **4.402 προφυλακτικά**.

Ο Κινητός ΧΕΧ λειτουργεί **7 ημέρες την εβδομάδα**, εκ των οποίων **4 ημέρες** την εβδομάδα με διευρυμένο ωράριο **08:00-22:00** και 3 ημέρες καθ' όλο το 24ωρο, και δραστηριοποιείται σε όλο το εύρος της πόλης με έμφαση σε σημεία, όπως είναι το μητροπολιτικό κέντρο της πόλης που περιλαμβάνει τις περιοχές Δενδροποτάμου, Εύοσμου, ΚΤΕΛ Θεσσαλονίκης.

Στον πρώτο **1,5 χρόνο λειτουργίας του Κινητού ΧΕΧ Θεσσαλονίκης** έχουν καταγραφεί συνολικά **16.591 επισκέψεις για ασφαλέστερη χρήση**. Οι **μοναδικό εξυπηρετούμενοι** ανέρχονται σε **1.022 άτομα**. Παράλληλα, έγινε **στενή παρακολούθηση σε 61 περιστατικά** για την πρόληψη της υπερδοσολογίας μέσω στενής παρακολούθησης (**monitoring**), ενώ **ανατάχθηκαν** αντίστοιχα **12 περιστατικά** σε κατάσταση υπερδοσολογίας με χορήγηση ναλοξόνης. Όλα τα προαναφερόμενα περιστατικά είχαν αίτια έκβαση. Επιπλέον, από την αρχή της λειτουργίας μέχρι τον 3^ο 2026 καταγράφηκαν συνολικά **96 παραπομπές εξυπηρετούμενων σε δομές θεραπείας και απεξάρτησης** του Οργανισμού.

Τα **3 Κέντρα Ημέρας του Οργανισμού** που ξεκίνησαν να λειτουργούν σταδιακά από το 2022 με διευρυμένο ωράριο λειτουργίας, παρέχουν καθημερινά υπηρεσίες υποστήριξης και φροντίδας για την κάλυψη βασικών βιοτικών αναγκών αλλά και κινητοποίηση για ένταξη σε θεραπευτικά προγράμματα του Οργανισμού σε εξαρτημένα άτομα που διαβιούν στον δρόμο ή σε συνθήκες ευαλωτότητας. Καθημερινά παρέχουν υπηρεσίες υποστήριξης και φροντίδας **κατά μέσο όρο σε 200 άτομα ημερησίως** και **υπηρεσίες διανυκτέρευσης κατά μέσο όρο σε 24 άτομα**.

Στις **παρεμβάσεις** των Υπηρεσιών Άμεσης Πρόσβασης και Μείωσης της Βλάβης **διανέμονται καθαρές σύριγγες, προφυλακτικά και όλα τα σύνεργα για την ασφαλέστερη χρήση και την αποφυγή μετάδοσης μολυσματικών ασθενειών**, με στόχο τον περιορισμό των αρνητικών συνεπειών στην κατάσταση της υγείας τους από τη χρήση και την **προάσπιση της Δημόσιας Υγείας** εν γένει αλλά και **χορηγείται ναλοξόνη για την αποφυγή θανάτων από οξεία τοξίκωση από υπερδοσολογία**. Οι **παρεμβάσεις δεν έχουν κατασταλτική δράση, παρά μόνο ρόλο προσέγγισης, χτισίματος σχέσης εμπιστοσύνης, παροχής εν γένει υποστήριξης και βραχείας συμβουλευτικής**, με στόχο την κινητοποίηση, τη θεραπευτική διασύνδεση και παραπομπή τους, βάσει εξατομικευμένων αναγκών, στις κατάλληλες δομές και υπηρεσίες.

Ο ΕΟΠΑΕ, ως πρωτίστως οργανισμός υγείας, παρεμβαίνει όπου υπάρχει ανάγκη, στο πεδίο, σε κάθε σημείο συνάντησης και σε μέρη που διαβιούν εξαρτημένα άτομα και προσβλέπει στη φροντίδα των ανθρώπων αυτών, που είναι κατά κύριο λόγο ασθενείς και συμβάλλει με όλες τις παρεχόμενες υπηρεσίες του στη διαχείριση της εξάρτησης, καθώς και στα συνοδά προβλήματα που αυτή μπορεί να έχει.

Ο ΕΟΠΑΕ δεν αποτελεί επ' ουδενί φορέα καταστολής και ως εκ τούτου η προσέλευση των εν δυνάμει ωφελούμενων στις δομές του είναι εκούσια, ύστερα από θεραπευτική προσέγγισή του, την εδραίωση μιας σχέσης εμπιστοσύνης και επαναλαμβανόμενες παρεμβάσεις του στο πεδίο και μόνο. Καθημερινά παρεμβαίνει σε σημεία συνάντησης, σε σημεία που βρίσκονται εξαρτημένα άτομα και συμβάλλει στην προσέγγισή τους και τη διασύνδεσή τους με υπηρεσίες και δομές του.

Παράλληλα, στον στρατηγικό σχεδιασμό του Υπουργείου Υγείας και κατ' επέκταση του ΕΟΠΑΕ είναι η περαιτέρω διεύρυνση των υπηρεσιών άμεσης πρόσβασης και μείωσης της βλάβης στη Θεσσαλονίκη, καθώς σύμφωνα με τις με αρ. πρωτ. Δ2α/Γ.Π. 52624/13.12.2023 και Δ2Α/Γ.Π.35231/12-08-2024 **Υπουργικές Αποφάσεις** έγκρισης από άποψη σκοπιμότητας δράσεων-έργων στον τομέα αντιμετώπισης εξαρτήσεων προς ένταξη στην Προγραμματική Περίοδο 2021-2027 του νέου Εταιρικού Συμφώνου για το **Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ 2021-2027)**, έχουν εγκριθεί μεταξύ άλλων, οι κάτωθι νέες δομές και υπηρεσίες στη Θεσσαλονίκη:

- **1 Κινητή Μονάδα Μεθαδόνης**, με σκοπό την παροχή υπηρεσιών θεραπείας υποκατάστασης με μεθαδόνη χαμηλού ουδού με άμεση πρόσβαση των ωφελούμενων στη θεραπεία στα σημεία συνάθροισής τους.
- **1 Δομή Βραχείας Φιλοξενίας**, με σκοπό την κάλυψη βασικών βιοτικών αναγκών και στέγασης ατόμων με προβλήματα εν γένει εξαρτήσεων και εθισμών.

Η ίδρυση και λειτουργία των δομών αυτών στοχεύει στην **προαγωγή της υγείας των εξαρτημένων ατόμων**, τη **μείωση του επιπολασμού** των μεταδιδόμενων νόσων στον πληθυσμό των χρηστών ψυχοδραστικών ουσιών, την **πρόληψη και έγκαιρη παρέμβαση** για την **αντιμετώπιση της υπερδοσολογίας**, την **κάλυψη βασικών βιοτικών αναγκών** και την κινητοποίηση και τη **διασύνδεσή τους με προγράμματα θεραπείας** και δομές κοινωνικής πρόνοιας, υγείας και θεραπείας και εν κατακλείδι την **προστασία της Δημόσιας Υγείας**.

Παράλληλα με τις ανωτέρω δράσεις, ο **Οργανισμός για πρώτη φορά** υλοποιεί ως Διαχειριστής Φορέας και Φορέας Υλοποίησης το Πρόγραμμα «**Στέγαση και Εργασία για τους Αστεγούς III**», το οποίο χρηματοδοτείται από το Υπουργείο Οικογένειας και Κοινωνικής Συνοχής. Στο πλαίσιο του εγκεκριμένου σχεδίου ΣΕ-25 παρέχονται σε **15 ωφελούμενους** του Οργανισμού στη Θεσσαλονίκη που διαβιούν σε συνθήκες έλλειψης στέγης ή επισφαλούς στέγασης **υπηρεσίες στέγασης, ψυχοκοινωνικής στήριξης, ενεργοποίησης, κατάρτισης και προώθησης στην εργασία** για 24 μήνες. Απώτερος στόχος είναι η εξάλειψη του φαινομένου της έλλειψης στέγης, η προώθηση της κοινωνικής ενσωμάτωσης και κοινωνικής ένταξης των ωφελούμενων του Οργανισμού στο πλαίσιο της ενδυνάμωσής τους και της ολιστικής φροντίδας τους, καθώς και η άρση του στίγματος και του κοινωνικού αποκλεισμού των εξαρτημένων ατόμων.

Με τον ΕΟΠΑΕ για πρώτη φορά **παρέχεται ένα ολοκληρωμένο φάσμα ποιοτικών υπηρεσιών υποστήριξης** σε κάθε συνάνθρωπό μας που αντιμετωπίζει πρόβλημα εξάρτησης και ζητά βοήθεια **άμεσα, στο εδώ και τώρα**. Σε κάθε σημείο της χώρας διατίθεται **εύρος υπηρεσιών και επιλογών** ανάλογα με τις εξατομικευμένες ανάγκες των ωφελούμενων, διασφαλίζοντας το **δικαίωμα στον ωφελούμενο να επιλέξει το θεραπευτικό του πλαίσιο** και **θωρακίζοντας τη θεραπευτική του διαδρομή και συνέχεια** εντός του συστήματος χωρίς εμπόδια και περιορισμούς.

Πλέον, η εξάρτηση **αντιμετωπίζεται συνολικά**. Οι δομές λειτουργούν με δεσμευτική **διασύνδεση** μεταξύ τους, με στόχο τη διασφάλιση της θεραπευτικής συνέχειας των ωφελούμενων και τη συγκράτησή τους στο σύστημα υγείας και αντιμετώπισης των εξαρτήσεων. Καθιερώνεται ένα **ενιαίο σύστημα λειτουργίας**,

εξασφαλίζοντας την παροχή όλων ανεξαιρέτως των διαθέσιμων θεραπευτικών επιλογών. Διασφαλίζεται το δικαίωμα της πρόσβασης στις υπηρεσίες αντιμετώπισης των εξαρτήσεων για όλους στον τόπο διαμονής τους.

Με τον ΕΟΠΑΕ διασφαλίζεται στον απόλυτο βαθμό ο δημόσιος χαρακτήρας όλου του φάσματος των υπηρεσιών και προσεγγίσεων θεραπείας και απεξάρτησης.

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

Βουλευτή κ. Α. Ρακοβαλή

ΕΣΩΤ. ΔΙΑΝΟΜΗ:

Γρ. Υπουργού

Γρ. Αναπλ. Υπουργού

Γρ. Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ